

Råd och Anvisningar

Råd och anvisningar till Borgholms kommuns ABVA

Gäller från och med 1 januari 2012

Innehållsförteckning

Borgholm Energi AB	3	Kostnad	13
		Mer information	13
Verksamhetsområde	4	Avloppsvatten	13
Fastighet inom verksamhetsområde	4	Spillvatten	13
Fastighet utanför verksamhetsområde	4	Kylvatten	13
		Dagvatten	13
Ansvarsfördelning	5	Dräneringsvatten	13
Huvudmannens ansvar	5	Vad får släppas ut i spillvattenledningen?	13
Fastighetsägarens ansvar	5	Spillvattennätet och dagvatten	14
Kostnadsfördelning	5	Lokalt omhändertagande av dagvatten	14
Finansiering av VA-verksamheten	5	Pumpning av spillvatten från fastigheten	14
Rätten att nyttja den allmänna VA-anläggningen	6	LTA	14
Juridisk ansvarsfördelning	6	Fastighet som används till annat än bostad ...	15
		Översvämning i fastighet	16
Förbindelsepunkter	6	Förhindra översvämning	16
Förbindelsepunktens läge	6	Hur du kan förebygga översvämningsskador ..	16
		Övrigt	17
Anslutning till den allmänna VA-anläggningen	7	Särskilda anordningar	17
Anmälan om anslutning	7	Brister i VA-installationen	17
Gemensamhetsanläggning	7	Vattenavstängning	17
Innan vattentjänsten kan nyttjas	7	Särskilt avtal	17
Huvudmannens rätt till anstånd	7	Avgifter	17
Avgiftsskyldighet	7	Anmäl ändringar	17
Kontroll av VA-installation	7	Anmäl ägarbyte	17
Bortkoppling	7		
		Ordlista	18
Dricksvatten	8	Om driftstörning uppstår	20
Missfärgat vatten	8		
Dålig lukt eller smak	8	Råd och anvisningar	
Begränsning av vattenleverans	8	© Borgholm, juni 2012	
Dricksvatten för andra ändamål	8		
Förbjudna kopplingar	9	Borgholm Energi AB	
Stänga av en fastighets vattentillförsel	9	Box 55	
		387 21 Borgholm	
Vattenmätning	10	Besöksadress: Badhusgatan 4	
Placering av vattenmätare	10	☎ 0485 - 883 00	
Felaktig placering av vattenmätare	10	✉ borgholm.energi@borgholm.se	
Demontering av vattenmätare	10	www.borgholmenergi.se	
Om vattenmätaren visar fel	10		
Vattenläckor i fastigheten	10	Omslagsbild: Christina Olsson	
Förebyggande av frostsador	11	Layout & Illustration: Simon Cederholm	
Återströmningskydd	12	Tryck: Lenanders Grafiska AB	
Typ av återströmningskydd	12		
Installation	12		
Funktionskontroll	12		
Intyg	12		
Byte	12		
Förändrad verksamhet	12		

Borgholm Energi AB

Borgholm Energi AB är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Borgholms kommun.

Till anläggningen hör tre vattenverk som via ett 63 mil långt ledningsnät förser kunderna med 1 800 000 m³ dricksvatten årligen. För att rena avloppsvattnet finns fyra reningsverk som är sammankopplade med ett 27 mil långt ledningsnät för spillvatten. Reningsverken renar ca 1 400 000 m³ avloppsvatten per år. För att dricks- och avloppsvattnet ska kunna transporteras finns, förutom ledningar, ett antal tryckstegrings- och pumpstationer. Alla anläggningar underhålls och förbättras kontinuerligt för högsta möjliga driftsäkerhet. Borgholm Energi arbetar ständigt med att bygga ut vatten och avlopp till nya delar av kommunen.

Som huvudman för den allmänna VA-anläggningen är det Borgholm Energis uppgift att förse kommunens kunder med dricksvatten och att se till att avloppsvatten förs bort och renas som det ska. Men för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera på bästa sätt behöver vi din hjälp. En väl fungerande VA-anläggning är beroende av hur fastighetsägarna utför sina delar av systemet. Det är därför mycket viktigt att alla följer de bestämmelser och regler som finns rörande användning och utförande av VA-systemet.

Den här broschyren har tagits fram för att klargöra vad som krävs av den som använder de kommunala VA-anläggningarna. Här finns också praktiska råd och svar på vanliga frågor kring dricksvatten och avloppsvatten. Längst bak i broschyren finns en ordlista med förklaringar till förekommande fackord. Broschyren fungerar som ett komplement till ABVA, allmänna bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Borgholms kommun.

Borgholm Energi AB
VA-avdelningen

Huvudman

Den som äger och driver en allmän VA-anläggning. I Borgholms kommun är det Borgholm Energi AB.

Allmän VA-anläggning

En kommunal anläggning som tillhandahåller vattentjänster enligt vattentjänstlagen. VA-anläggningen består till exempel av vattenverk, reningsverk, pumpstationer och ledningar.

Fastighet

Med fastighet menas i denna skrift ett bestämt markområde i enlighet med jordabalkens regler. Till en fastighet hör t.ex. byggnader och växtlighet.

ABVA, allmänna bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Borgholms kommun.

Verksamhetsområde

Ett verksamhetsområde är det område inom vilket vattenförsörjning och avlopp (spillvatten, dagvatten) har ordnats eller ska ordnas genom den allmänna VA-anläggningen. Verksamhetsområdet kan vara begränsat till att bara gälla för en eller flera vattentjänster.

Ett verksamhetsområde är juridiskt viktigt eftersom det utgör en gräns inom vilken vattentjänstlagen gäller (Lag 2006:412 om allmänna vattentjänster). Lagen reglerar förhållandet mellan VA-huvudman och fastighetsägare inom ett verksamhetsområde. Såväl VA-huvudman som fastighetsägare har rättigheter och skyldigheter. Kommunfullmäktige beslutar om verksamhetsområdets gränser samt vilka vattentjänster som ingår.

Fastighet inom verksamhetsområde

VA-huvudmannen är skyldig att inom ett verksamhetsområde förse samtliga fastigheter som har behov, med de vattentjänster som ingår, t.ex. vatten- och avloppsförsörjning. Fastigheter för bostadsändamål anses alltid ha behov av vatten och avlopp.

Inom ett verksamhetsområde skall försörjningen ske via den kommunala VA-anläggningen. Nyetablering av enskilda VA-anläggningar inom området godkänns endast i undantagsfall.

Avgifter

Inom ett verksamhetsområde för VA är fastighetsägaren skyldig att betala avgifter för vatten- och avloppsförsörjningen. Kommunfullmäktige beslutar om vilka avgifter och bestämmelser som gäller genom fastställande av VA-taxa och ABVA.

Fastighet utanför verksamhetsområde

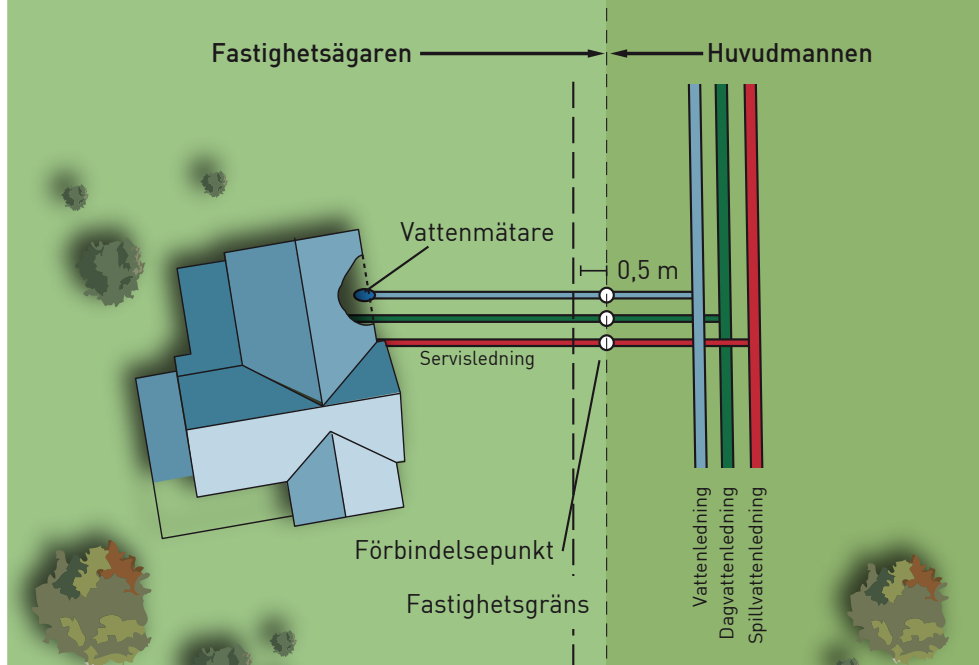
Kommunen har ingen skyldighet att förse fastigheter utanför ett verksamhetsområde med vatten och avlopp. Fastigheter utanför verksamhetsområde måste själva, enligt gällande lagstiftning, anlägga enskilda VA-anläggningar. Kontakta Samhällsbyggnadsförvaltningen i Borgholms kommun för att få information om vad som gäller för enskilt avlopp och egen dricksvattenförsörjning.

Kommunalt VA utanför verksamhetsområde

Önskar fastighetsägare kommunal VA-försörjning trots att fastigheten ligger utanför ett verksamhetsområde, kan anslutning ibland erbjudas. Detta förutsätter att anslutningen är VA-tekniskt möjlig och att tillräcklig kapacitet finns. De kommunala VA-anläggningarna är oftast dimensionerade för en belastning motsvarande befintligt verksamhetsområde.

När en kommunal VA-anslutning erbjuds sker det genom upprättande av avtal som bl.a. fastslår VA-taxa och tillämpning av ABVA. Fastighetsägaren får själv anlägga, ansvara för och bekosta både utrustning och installation fram till anvisad förbindelsepunkt. Fastighetsägaren måste även ordna eventuella tillstånd för ledningsdragnings om andra fastigheter måste passeras.

Fastigheten förvärvar aldrig s.k. bruksrätt vid anslutning till kommunalt VA utanför ett verksamhetsområde. Detta innebär att rättigheten till kommunal VA-försörjning upphör om det ingångna avtalet sägs upp.

Ansvarsfördelning mellan huvudmannen och fastighetsägaren. Huvudmannen ansvarar för servisledningen från huvudledningen fram till förbindelsepunkten medan fastighetsägaren ansvarar för servisledningen från förbindelsepunkten in till huset.

Ansvarsfördelning

Huvudmannens ansvar

Som huvudman för den allmänna VA-anläggningen i Borgholms kommun har Borgholm Energi ansvaret för produktion och distribution av dricksvatten, samt bortledning och rening av avloppsvatten. I den allmänna VA-anläggningen ingår vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, reservoarer, pumpstationer samt andra anordningar som krävs för att VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt. I den allmänna VA-anläggningen ingår också servisledningar fram till de förbindelsepunkter som huvudmannen har bestämt för varje fastighet.

Fastighetsägarens ansvar

På fastighetens sida om förbindelsepunkten är det fastighetsägaren som ansvarar för att ledningar och andra VA-installationer utförs regelmässigt. Installationsarbetet ska vara gjort på ett sådant vis att det uppfyller kraven enligt Boverkets byggregler samt följer hänsynsregler i miljöbalken. I installationen ingår förutom de ledningar som dragits från förbindelsepunkten, även anordningar som t.ex. toalett och tvättställ.

Vattenmätare och eventuell LTA-anläggning (lätt tryckavlopp) är de enda delarna innanför förbindelsepunkten som tillhör huvudmannen.

Kostnadsfördelning

Huvudmannen svarar för alla arbeten och kostnader för den allmänna VA-anläggningen, medan fastighetsägaren svarar för alla arbeten och kostnader för den egna VA-installationen. Anordningar som behövs endast för en eller några få fastigheter, t.ex. anordning för tryckstegring av vatten eller pumpning av avloppsvatten, bekostas av berörd fastighetsägare om inte huvudmannen bestämt annat.

Finansiering av VA-verksamheten

VA-verksamheten finansieras helt genom de avgifter som erläggs kunderna. Först betalas en avgift då kunden ansluter till VA-nätet, därefter en årlig avgift bestående av en fast och en rörlig del som baseras på vattenförbrukning. VA-verksamheten finansieras inte via skattemedel.

Rätten till att nyttja den allmänna VA-anläggningen

Rätten att använda en allmän VA-anläggning är knuten till fastigheten och inte till fastighetsägaren, och består så länge fastigheten består. Detta innebär att det inte går att säga upp ett "VA-abonnemang" och därmed undgå sin avgiftsskyldighet. Enligt vattentjänstlagen jämföras med fastighetsägare bland annat arrendatorer och tomträtthavare.

Juridisk ansvarsfördelning

Den juridiska ansvarsgränsen mellan huvudmannens allmänna anläggning och fastighetens VA-installation går i förbindelsepunkten. Med förbindelsepunkt menas den punkt där inkoppling av fastighetens ledningar till den allmänna anläggningen ska ske eller har skett.

Förbindelsepunkt

Den punkt där fastighetens servisledningar ansluts till VA-verksamhetens ledningsnät. Förbindelsepunkten utgör gränsen för fastighetsägarens och VA-verksamhetens ansvarsområde.

Servisledning

De ledningar som förbinder huset med kommunens huvudledningar.

Ledningsrätt

Ledningsrätt är en avtalad rättighet att lägga ner och underhålla ledningar på någon annans mark. Ledningsrätt prövas och bildas av Lantmäteriet efter att huvudmannen ansökt om en ledningsförrättning.

Förbindelsepunkter

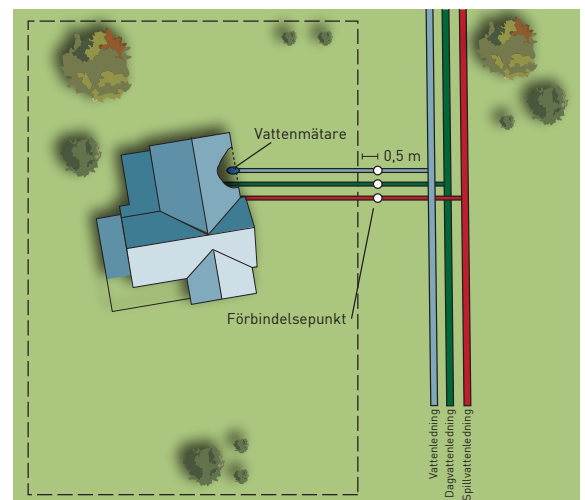
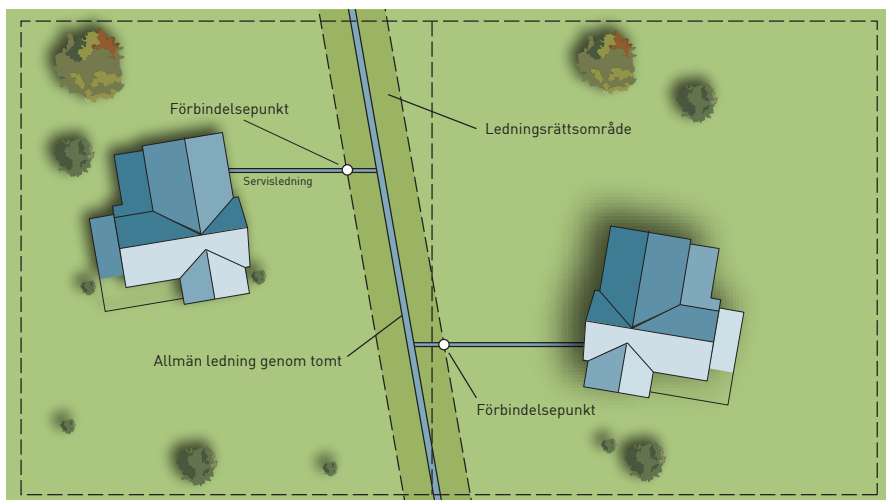
Förbindelsepunktens läge

För varje typ av ledning som ska kopplas till den allmänna anläggningen, t.ex. för vatten, spillvatten och dagvatten, upprättas en separat förbindelsepunkt. Dessa ligger vanligtvis nära varandra och vanligen i fastighetens omedelbara närhet, ca 0,5 m utanför fastighetsgräns. I normalfallet bestäms läget i samråd mellan huvudmannen och fastighetsägaren. I de fall fastighetsägaren inte i tid anmäler sina eventuella önskemål till huvudmannen, får denne acceptera det läge som huvudmannen bestämt.

När uppgift om förbindelsepunktens lägen lämnas för fastighet som ännu inte inkopplats, anges normalt för samtliga servisledningar dimension och planläge, samt för avloppsserviser även höjdläge.

Nytt läge

Om fastighetsägare begär annat läge för förbindelsepunkt än det huvudmannen beslutat och huvudmannen kan tillgodose detta, får fastighetsägaren betala eventuella merkostnader. Även kostnaden för ändring eller borttagning av servisledning betalas av fastighetsägaren.

Anslutning till den allmänna VA-anläggningen

Anmälan om anslutning

Om en fastighetsägare vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen måste denne först göra en anmälan om detta hos huvudmannen. Anmälan ska göras på den blankett som finns på huvudmannens hemsida. Blanketten kan man även få hemskickad om man kontaktar kundservice.

Om fastighetsägaren har rätt att använda anläggningen, drar huvudmannen fram ledningar till förbindelsepunkterna för vatten och avlopp. Huvudmannen bestämmer efter samråd med fastighetsägaren ledningarnas antal, dimensioner, lägen och utförande.

Gemensamhetsanläggning

Inkoppling av två eller flera fastigheters VA-installationer till den allmänna anläggningen i en gemensam förbindelsepunkt för fastigheterna, kan endast beviljas om fastigheterna har bildat en gemensamhetsanläggning (se bild nedan).

Innan vattentjänsten kan nyttjas

Efter beviljad ansökan måste följande saker ordnas innan vattentjänsterna kan börja nyttjas:

- anslutningsavgift ska betalas
- inkoppling ska utföras
- förbindelsepunkten ska besiktigas
- en godkänd vattenmätarplats
- återströmningsskydd ska installeras
- vattenmätare ska sättas upp

Huvudmannen själv behöver nödvändigtvis inte göra inkopplingen, utan detta kan efter huvudmannens medgivande överlätas till fastighetsägarens entreprenör, förutsatt att den senare har ett system för kvalitetssäkring för denna typ av arbete.

Huvudmannens rätt till anstånd

Huvudmannen har i vissa fall rätt till anstånd med att utföra arbetet med framdragande av ledningar till

förbindelsepunkt. Detta för att samordningen med andra arbeten inte ska försvåras och för att huvudmannen ska kunna följa sin utbyggnadsplan.

Avgiftsskyldighet

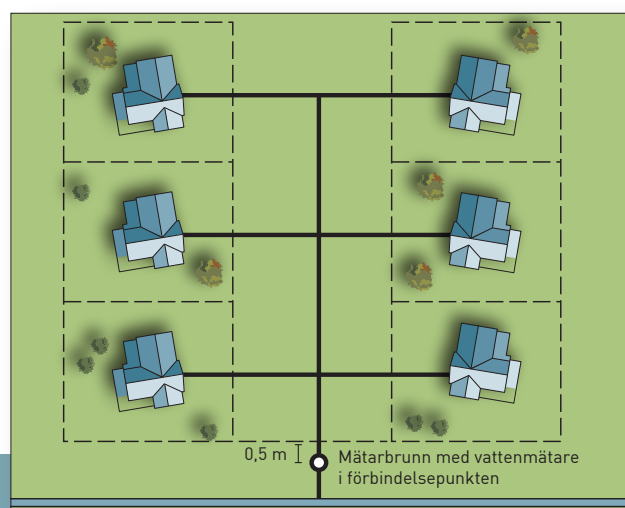
Avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom ett verksamhetsområde för allmänna vattentjänster eller att ett avtal träffats för fastigheter utanför verksamhetsområde, att fastigheten har behov av en vattentjänst och att behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Kontroll av VA-installation

Huvudmannen har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att han ska kunna undersöka en VA-installation och dess användning innan VA-installationen kopplas till den allmänna anläggningen eller annars när det behövs för att huvudmannen ska kunna fullgöra sina skyldigheter.

Bortkoppling

Huvudmannen är inte skyldig att låta en fastighet kopplas eller vara kopplad till den allmänna anläggningen om fastighetens VA-installation har väsentliga brister. Exempel på sådana brister kan vara avsaknad av nödvändigt återströmningsskydd på fastighetens inkommande vattenledning, eller om det finns otillåten sammankoppling mellan egen vattenbrunn och den allmänna anläggningen.

Dricksvatten

Visste du att...

Vattenproduktionen i Borgholms kommun är mer än dubbelt så hög i juli än i januari.

Borgholms kommun har Sveriges längsta vattenledningsnät (meter ledning per invånare).

Allt vatten som Borgholm Energi levererar är av dricksvattenkvalitet och uppfyller Livsmedelsverkets krav. Kvaliteten på vattnet kontrolleras regelbundet. Detta görs genom att vattenprover tas i vattentäkter, vid vattenverken och i ledningsnätet, varpå de skickas till ett laboratorium för analys.

Dricksvattnet i Borgholms kommun levereras i huvudsak från vattenverket i Köpingsvik där ca 3650 m³ dricksvatten produceras per dygn.

Missfärgat vatten

Missfärgning kan uppkomma i samband med driftstörningar på ledningsnätet. Ett exempel är vid brandsläckning då stora mängder vatten tas ut. Vattenhastigheten i ledningarna kan då bli så hög att rost eller andra avlagringar lossnar från ledningarna och missfärgar vattnet. I fastigheter med ledningar av järn kan effekten bli den samma vid kraftigt ökat uttag av vatten.

Järnhaltigt vatten är inte skadligt för hälsan, men smakar inte gott och kan missfärga tvätt och porslin. Om det kommer missfärgat vatten ur kranen hjälper det oftast att spola kraftigt i några minuter.

Dålig lukt eller smak

Dricksvatten ska varken smaka eller lukta någonting. Vid problem med dålig smak eller lukt ska vattnet spolas tills lukten och eller smaken försvinner. Om problemet kvarstår, kontakta VA-verksamheten på Borgholm Energi, då åtgärder kan behövas.

Begränsning av vattenleverans

Huvudmannen har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveransen om så

behövs. Det kan handla om arbete för att förebygga skador, utföra tillsyn eller olika typer av reparationer. Vid planlagt avbrott informeras fastighetsägaren på lämpligt vis, t.ex. genom skriftligt meddelande. Vid en mer omfattande akut avstängning kan information ges t.ex. genom lokalradion eller via huvudmannens hemsida.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning efter de anvisningar som huvudmannen lämnar. Borgholm Energi garanterar inte att visst vattentryck alltid upprätthålls eller att viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Dricksvatten för andra ändamål

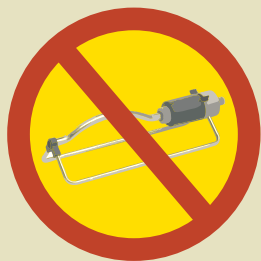
Vatten används även för andra ändamål än hushåll, t.ex. i industrier och ibland också som energikälla. Industrier eller andra verksamheter med stor vattenförbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden tecknar speciella avtal med huvudmannen för att garantera dessa speciella behov.

Bassänger och pooler

Hushåll med bassänger eller pooler större än 3 m³ får endast använda dricksvatten för ändamålet om vattnet hämtas med tankbil vid något av huvudmannens vattenverk. För sådan vattenanvändning tas det inte ut någon avgift, men den måste avtalas i förväg med huvudmannen.

Bevattningsförbud

All bevattning med spridare och slang är förbjuden under perioden 1 maj till 30 augusti. Anledningen till detta är att vattenförsörjningsanläggningen är byggd och dimensionerad för att leverera ett friskt dricksvatten året om, inte för att tidvis leverera stora mängder bevattningsvatten.

Bevattningsförbud

All bevattning med spridare och slang är förbjuden under perioden 1/5 - 30/8

Förbjudna kopplingar

All typ av sammankoppling mellan egen brunn och den allmänna anläggningen är förbjuden. Detta för att förhindra återströmning av enskilt brunnsvatten till det allmänna ledningsnätet. Sådan återströmning kan i de fall brunnsvattnet är förorenat leda till allvarlig smittspridning.

Stänga av en fastighets vattentillförsel

Om man vill att vattentillförseln till ens fastighet stängs av kan man anmäla det till huvudmannen, som mot antagen taxa utför avstängningen. Observera att det är endast huvudmannens personal som får manövrera servisventilen för att stoppa vattentillförseln

Med servisventilen kan huvudmannen öppna eller stänga av vattentillförseln till fastigheten

Egen avstängningsventil

Om vattentillförseln måste stängas av ofta kan det rekommenderas att fastigheten förses med en egen avstängningsventil ute på tomten så att fastighetsägaren själv kan ombesörja avstängningen. Ventiler som i stängt läge släpper ut det kvarvarande vattnet direkt i marken (s.k. glimposter) är inte tillåtna.

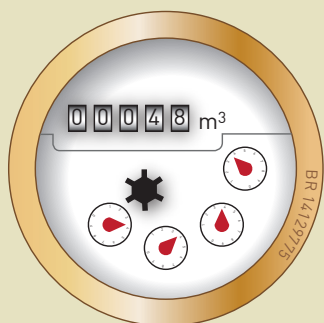

Borgholms kommun har Sveriges längsta vattenledningsnät (antal meter per invånare)

Vattenmätning

Bra att veta

Titta på det lilla centrumhjulet i vattenmätaren. Är alla kranar stängda ska det stå still.

Vattenförbrukningen hos fastighetsägare fastställs genom mätning, om inte huvudmannen bestämmer annat. Huvudmannen tillhandahåller, installerar och äger vattenmätaren. Fastighetsägaren ska upplåta en plats för mätaren. Detta gäller även i de fall då vattenförbrukningen för närvarande inte fastställs genom mätning.

Mätarplatsen och dess armatur till exempel ventiler, ska skötas och underhållas av fastighetsägaren. Det innebär exempelvis att skydda mätaren mot frost. Ibland behöver ventilerna före och efter vattenmätaren bytas. Fastighetsägaren ska då anlita och bekosta en VVS-montör.

Fastighetsägaren ska lämna huvudmannen fritt och obehindrat tillträde till mätarplatsen.

Placering av vattenmätare

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har ensam rätt att byta och demontera mätaren. Fastighetsägaren har ansvar för att placera mätaren så att den skyddas mot frost och inte utsätts för olämplig uppvärmning. Mätaren får inte heller placeras så att den tynger och därigenom skadar ledningen (se illustration på motstående sida).

Felaktig placering av vattenmätare

Om fastighetsägaren på egen hand valt vattenmätarplatsen innan placeringen godkänts av huvudmannen, är fastighetsägaren, om huvudmannen så kräver, skyldig att flytta vattenmätarplatsen och bekosta flyttningen så att mätarens plats kan godkännas av huvudmannen.

Om mätaren skadas p.g.a. felaktig placering, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen kostnaden för att åtgärda eller byta mätaren.

Demontering av vattenmätare

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frostrisk eller annan orsak ska anmäla detta till huvudmannen, som mot ersättning tar ned och åter sätter upp mätaren.

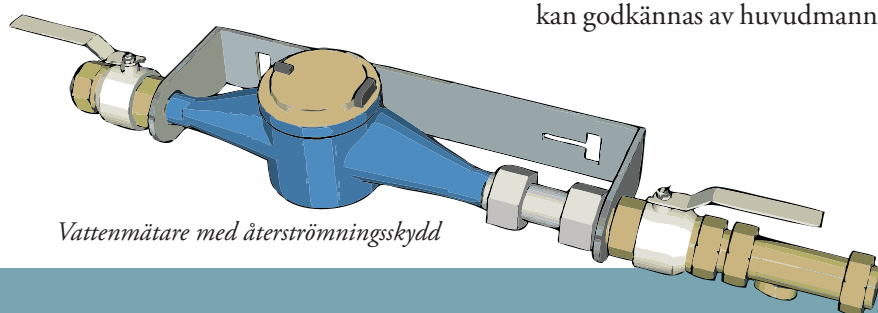
Om vattenmätaren visar fel

Om det misstänks att mätaren visar fel, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen tycker att det är nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Undersökningen ska bekostas av fastighetsägaren, om denne har begärt undersökningen och mätaren godkänns. I annat fall bekostar huvudmannen undersökningen.

Om det inte går att bestämma mätarens mätfel eller om mätaren inte har fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Vattenläckor i fastigheten

Läckor inom fastigheten kan upptäckas genom att titta på vattenmätaren. Om allt som förbrukar vatten i fastigheten är avstängt och mätarens räkneverk snurrar, är det förmodligen något som läcker. En läcka i ledningarna utanför fastigheten är svårare att upptäcka. Gör det därför till en vana att inte bara titta på mätaren, utan också att lyssna på den. Om det susar i mätaren trots att alla kranar i huset är avstängda så läcker ledningen. En läckande ledning ska repareras snarast för att undvika onödig vattenförbrukning och risk för vattenskada.

Vattenmätare med återströmningsskydd

Vattenläckor i olika storlekar

Läckans storlek	liter/minut	M ³ /tim	m ³ /dygn	m ³ /år	
 Penna	60	3,6	86	31 500	 Badkarstappning
 Tändsticka	6	0,36	8,6	3 150	 Disksköljning
 Synål	0,6	0,036	0,86	315	 Tunn stråle
 Sytråd			0,08	31	 Tät droppning

Det är fastighetsägarens ansvar att åtgärda fel på fastighetens VA-installation fram till förbindelsepunkten. Om felet visar sig ligga på den allmänna delen, står huvudmannen för reparations- och undersökningskostnaden.

Förebyggande av frostsador

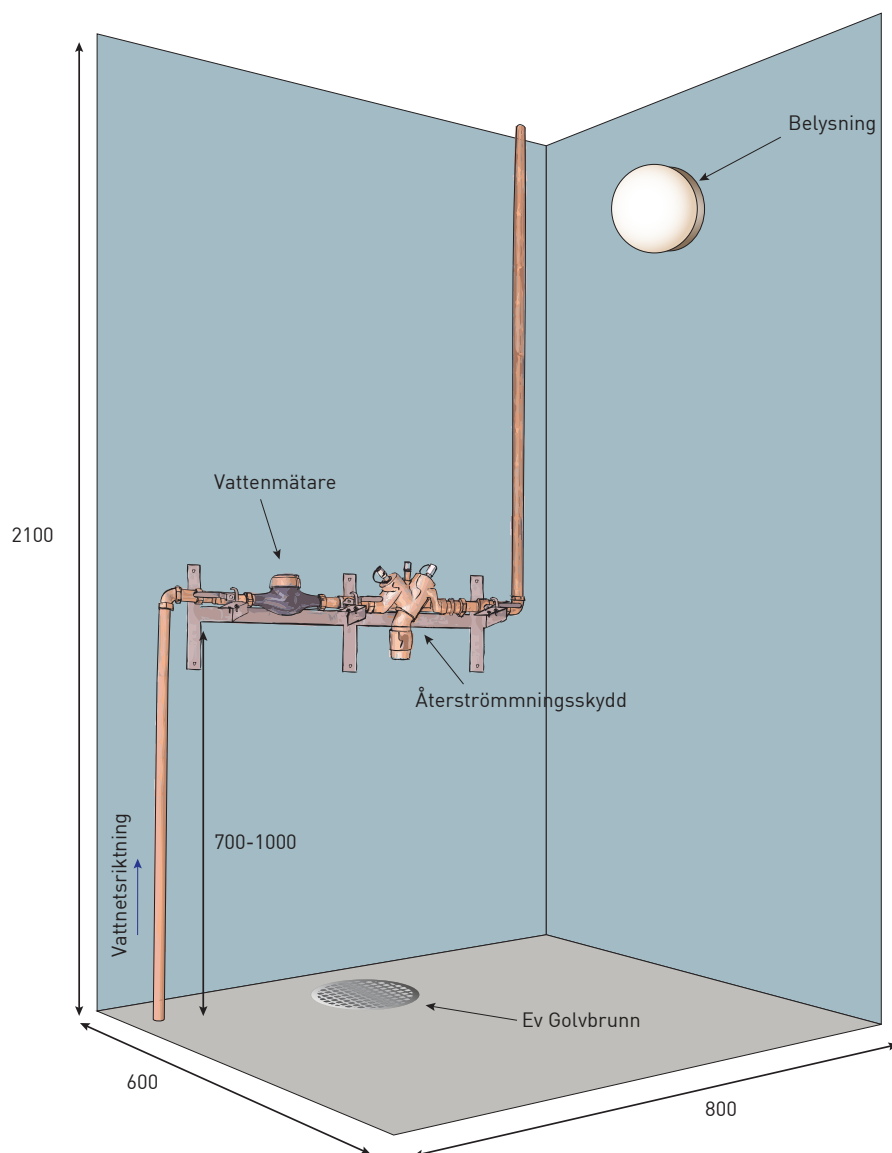
Vid stark kyla finns det risk för att vatten i ledningar och vattenmätare fryser. Risken är störst i ouppvärmda utrymmen och i ledningar som ligger grunt. Du bör därför se till att vattentemperaturen i vattenledningen inte sjunker under nollstrecket.

För att tillfälligt förhindra frysning kan man låta en tappkran stå något öppen så att det blir ett jämnt flöde. Man måste i sådana fall ha kranen under uppsikt för att förhindra översvämning.

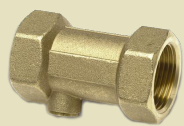
Om en fastighet kommer att stå obebodd under en längre tid, t.ex. i fallet med sommarstugor, kan det vara en god idé att tömma ledningarna på vatten.

Vattenmätare och återströmningsskydd.

Vattenmätarens placering ska vara godkänd av huvudmannen. Hur mätaren och återströmningsskydd bör vara placerad framgår av bilden till höger. Måtten är angivna i mm. Återströmningsskyddet på bilden är av typen BA. Se mer info på sidan 12

Återströmningsskydd

Kontrollerbar backventil (EA)
Används till hushåll och likvärdigt. Ungefärligt mått vid DN32 85x55 mm.

Dränerande återströmningsskydd (BA) Ett skyddsdon med två backventiler och en mellanliggande kammare med hydrauliskt styrd dränering. Kontrollerbara tryckzoner. Används till lantbruk, campingar och andra verksamheter som innebär större risk än vid vanlig hushållsanvändning. Ungefärligt mått vid DN32 320x160x280 mm.

Återströmningsskydd (AB) med luftgap och icke cirkulärt bräddavlopp (fritt). Används till spolningsarbeten i reningsverk. Ungefärligt mått 1400x650x370 mm.

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel. För att skydda människors hälsa och förhindra smittspridning måste det i så hög grad som möjligt säkerställas att vattnet i ledningarna skyddas från yttre påverkan. Av den anledningen ska alla fastighetsägare installera återströmningsskydd på inkommande vattenledning (Se bild sidan 11). Återströmningsskyddet förhindrar att vattnet flödar åt fel håll, d.v.s. från fastigheten tillbaka till den kommunala ledningen.

Återströmning kan uppstå t.ex. om den kommunala huvudvattenledningen grävs av och vatten forsar ut. När det sker bildas ett undertryck i den kommunala vattenledningen, vilket kan resultera i att vattnet i omkringliggande fastigheters ledningar sugs tillbaka till den kommunala ledningen. Det återströmmande vattnet kan dra med sig föroreningar ifrån den utrustning som är kopplad till fastighetens VA-installation, t.ex. klorerat badvatten från ett bubbelbadkar. Om det återströmmande vattnet är förorenat är risken stor att de människor som får det i sin vattenkran blir sjuka till följd av att ha druckit det.

Typ av återströmningsskydd

För permanenta hushåll, fritidshus och därmed jämförbara utrymmen krävs att en kontrollerbar backventil av typen EA har installerats senast 2014-12-31.

Om det bedrivs verksamhet på fastigheten krävs i de flesta fall att ett säkrare återströmningsskydd av typen BA installeras. Fastigheter tillhörande denna kategori måste ha installerat återströmningsskyddet innan 2013-12-31.

Exempel på verksamheter som behöver ett BA-skydd är: lantbruk, camping, restaurang, industri, bensinstation och simhall.

Vid spolningsarbeten i reningsverk fordras återströmningsskydd med luftgap av typen AA eller AB.

Installation

Återströmningsskyddet ska installeras på inkommande vattenledning direkt efter vattenmätarkonsolen. Installationen av återströmningsskyddet ska vara utförd som en komplett skyddsmodul (skyddsdon med tillhörande filter och avstängningsventiler) enligt Svensk Standard SS-EN 1717.

Funktionskontroll

Vid installation av återströmningsskydd (EA- och BA-skydd) skall VVS-montör utföra en funktionskontroll av skyddet enligt tillverkarens anvisningar. Vid de fastigheter som behöver ett BA-skydd ska funktionskontroll utföras med femårsintervall eller oftare enligt tillverkarens anvisningar.

Intyg

När en installation eller funktionskontroll av återströmningsskydd har utförts ska Borgholm Energis Intyg för installation och funktionskontroll av återströmningsskydd fyllas i och undertecknas av behörig VVS-montör. Fastighetsägaren ska sedan skicka intyget till Borgholm Energi för registrering.

Byte

Återströmningsskydd av typen EA ska bytas ut vart 10:e år.

Förändrad verksamhet

Det är fastighetsägarens ansvar att se till att rätt typ av återströmningsskydd finns installerat på inkommande vattenledning.

Om det sker en förändring på fastigheten som gör att befintligt återströmningsskydd

inte uppfyller gällande krav, ska det bytas ut mot rätt typ av återströmningsskydd dvs. ett EA-skydd byts ut mot ett BA-skydd.

Kostnad

Återströmningsskyddet är en del av fastighetens VA-installation och bekostas därför av fastighetsägaren. Detta gäller även kostnader för funktionskontroll.

Mer information

För mer detaljerad information se *Checklista för val och installation av återströmningsskydd* som finns att ladda ner på huvudmannens hemsida.

Avloppsvatten

Avloppsvatten är en samlad benämning på spillvatten, kylvatten, dagvatten och dräneringsvatten.

Spillvatten

Med spillvatten menas förorenat vatten från hushåll, industriell tillverkningsprocess, serviceanläggning m.m. Spillvatten måste tas om hand och renas i reningsverk för att motverka smittspridning och negativ miljöpåverkan. Inom ett verksamhetsområde för spillvatten är det huvudmannens ansvar att se till att så sker. Utanför verksamhetsområdet kan reningen av spillvattnet ordnas med enskild avloppsanläggning.

Kylvatten

Med kylvatten avses exempelvis vatten som använts vid kylning av en industriprocess och vatten som används för att kyla ett värmesystem.

Dagvatten

Med dagvatten menas tillfälligt, avrinnande vatten på yta, mark eller konstruktion t.ex. regnvatten, smältvatten eller framträngande grundvatten. När en fastighet befinner sig inom ett verksamhetsområde för dagvatten ska fastighetens dagvatten ledas till den allmänna dagvattenledningen. Vid de fastigheter

som befinner sig utanför ett verksamhetsområde för dagvatten ska dagvattnet omhändertas lokalt.

Dräneringsvatten

Vatten som avleds i mark via rörledning, dike eller dräneringsskikt kallas för dräneringsvatten.

Vad får släppas ut i spillvattenledningen?

Reningsverken är byggda för att ta emot och rena spillvatten från hushåll, d.v.s. vatten från toaletter, bad, tvätt, disk och matlagning. Om andra ämnen eller fasta föremål spolas ner i spillvattennätet äventyras ledningsnätets och reningsverkets funktion.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars innehåll ej obetydligt avviker från hushållsspillvattens. För att få släppa ut sådant spillvatten i det allmänna ledningsnätet förutsätts att ett avtal upprättas mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.

Spola aldrig ner fasta föremål som...

kattsand, snören, gem, blöjor, tops, bindor, tamponger, kondomer, annat papper än toapapper, strumpor, underkläder, rakblad etc.

Spola aldrig ner farliga ämnen som...

lösningsmedel, lacknafta, klorin, fotokemikalier, bensin, olja, cigarettfimpar, aska, aceton, färgrester, medicin etc.

Kontakta huvudmannen omedelbart om..

det inträffat ett utsläpp av syror, lösningsmedel, oljor eller andra farliga ämnen till spill- eller dagvattennätet.

Avfallskvarn

Spillvatten från köksavfallskvarn får bara tillföras den allmänna avloppsanläggningen om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger det.

Fett

Torka först bort överblivet stekfett ur stekpannan med hushållspapper och lägg det i komposten eller bland hushållssoporna. Diska sedan stekpannan. När du gör detta förebygger du att fettet stelnar och bildar en propp i din avloppsledning

Spillvattennätet och dagvatten

Spillvattenledningarna är dimensionerade för att enbart ta emot spillvatten. Därför är det viktigt att dag- och dränvatten inte leds ut i spillvattennätet. Sådana inkopplingar kan resultera i uppdämningar i spillvattenledningarna vid kraftiga skyfall eller långvarig regn, vilket i sin tur kan leda till att källare översvämmas. Dag och dränvatten får bara i undantagsfall ledas till den allmänna spillvattenledningen efter skriftlig överenskommelse med huvudmannen, då detta kräver särskilda åtgärder från huvudmannens sida.

Lokalt omhändertagande av dagvatten

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastighet, i de fall avledning av sådant vatten kan tillgodoses bättre på annat sätt eller om fastigheten är belägen i ett verksamhetsområde utan dagvattenledningar. Idag eftersträvar man att dagvatten omhändertas lokalt, i så kallade LOD – anläggningar (Lokalt Omhändertagande av Dagvatten). Principen med en sådan anläggning är att dagvattnet filtreras i marken och renas. En enkel LOD-anläggning kan vara ett stuprör med utkastare över gräsmattan. En annan lösning är att med en ledning avleda vattnet till en grus- eller sandbädd på tomten. Du som fastighetsägare är ansvarig för att anläggningen dimensioneras riktigt.

Pumpning av spillvatten från fastigheten

En allmän avloppsanläggning utförs normalt så att fastigheterna kan ansluta sina servisledningar och nyttja anläggningen utan att det krävs särskilda anordningar för fastigheten. Detta är dock inte alltid möjligt. Höjdförhållanden kan exempelvis göra det omöjligt att avleda avloppsvatten med självfall till den allmänna anläggningen. Då kan det krävas att fastigheters spillvatten pumpas. Detta kan göras med hjälp av ett LTA-system.

LTA

Ett LTA-system (Lätt TryckAvlopp) består av små pumpenheter, ofta en per fastighet, som i de flesta fall placeras inne på fastigheten i anslutning till den bebyggelse som ska betjänas av systemet.

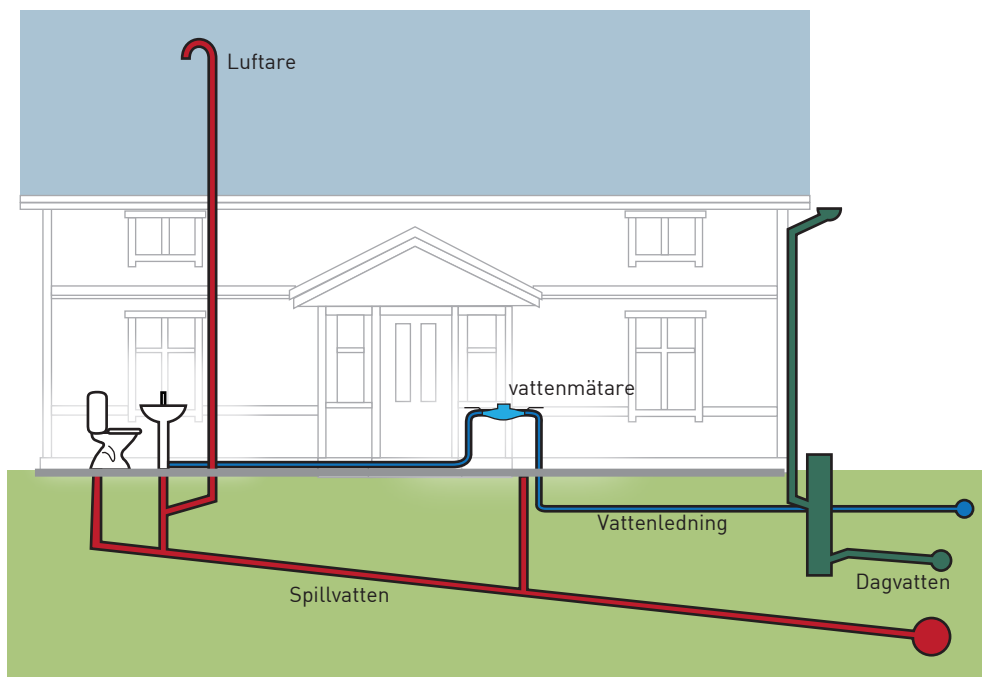
LTA-stationen trycker iväg spillvattnet från fastigheten till den allmänna avloppsanläggningen med hjälp av en skärande pump. Till inloppet på LTA-stationen leds bostadens utgående spillvatten med självfall. Från utloppet på LTA-stationen trycks spillvattnet vidare i en tryckledning till fastighetens förbindelsepunkt för spillvatten.

För mer detaljerad information se *Information till fastighetsägare som behöver installera LTA-station*, som finns att ladda ner på huvudmannens hemsida.

Biltvätt

I första hand ska bilen tvättas i en biltvätt med oljeavskiljare och egen reningsanläggning. Tvätta inte bilen på gatan eller ytor där vattnet rinner orenat via dagvattenbrunnar till vattendrag. Kemikalierna från både bil och tvättmedel kan då hamna i sjöar och vattendrag

Översikt över dricksvattenledningar och VA-installationer i ett hushåll

Fastighet som används till annat än bostad

För att förhindra vattenförorening är det i många fall nödvändigt för huvudmannen att ha en noggrannare kontroll över vad som avleds till avloppsnätet, än vad som gäller för bostäder. Av den anledningen måste verksamheter som kan ha en inverkan på avloppsvattnets sammansättning, anmälas till huvudmannen.

Kontroll av avloppsvattnets innehåll

Huvudmannen kan kräva att fastighetsägaren, enligt huvudmannens anvisningar, ska föra journal över verksamheten och utöva kontroll av avloppsvattnets innehåll.

Provtagning och analyser för kontroll av sådant avloppsvatten bekostas av fastighetsägaren, genom dennes företag, rörelse eller verksamhet. Kostnaden kan också ingå i särskild industriavloppstaxa.

Oljeavskiljare

Oljeavskiljare behövs vid de verksamheter där det finns risk för utsläpp av olja till dagvattnet eller avloppsnätet, t.ex. biltvättar, gör-det-själv-hallar och industrier. Det kan också handla om dagvattenhantering

vid t.ex. bensinstationer, parkeringshus eller åkerier. Det är viktigt att tänka på att vatten som innehåller andra kemikalier än olja inte renas i en oljeavskiljare.

Fettavskiljare

Fett som hamnar i avloppsvattnet orsakar stopp när det kyls ner och fastnar i avloppsledningarna. Ett stopp kan i sin tur orsaka källaröversvämningar eller utsläpp av orenat avloppsvatten. Fettavlagringar kan dessutom göra att det bildas svavelväte, en illaluktande och giftig gas som ger frätskador på ledningar och utgör en hälsorisk.

För verksamheter där mat eller livsmedel bereds krävs generellt en fettavskiljare. Krav på fettavskiljare kan också ställas på andra typer av verksamheter eller i exempelvis större bostadshus.

Ytterligare information kring fettavskiljare, bland annat om tömning, dimensionering och installation, finns i skriften *Information om fettavskiljare*.

Översvämning i fastighet

Översvämning kan uppkomma av flera olika anledningar, exempelvis kan yt- eller dräneringsvatten kan tränga in genom källarväggar. I hus med källare, särskilt där källaren har golvbrunn eller annan avloppsenhet, finns risk för källaröversvämning. Vid häftiga regn eller snösmältning kan den allmänna ledningen överbelastas. Detta kan leda till att vatten trycks baklänges in i avloppsserviser och upp genom golvbrunnar, och därigenom förorsaka skador.

Förutom översvämningar förorsakade av kraftiga regn är stopp i fastighetens servisledning den vanligaste orsaken till översvämning.

Förhindra översvämning

Det finns ett antal saker man bör tänka på för att förhindra översvämning i huset, och då främst i källaren.

- Kontrollera att regn- och smältvatten leds från byggnaden.
- Kontrollera att fastighetens dag- och dränvatten inte leds till spillvattenledningen.
- För att förhindra översvämning p.g.a. ytvatten ska marken luta ifrån huset.
- Källartrappor bör ha en kant som hindrar dagvatten från kringliggande mark att rinna ner.
- Kontrollera att avstängbara golvbrunnar är stängda
- De golvbrunnar i källaren som inte är avstängbara bör förses med tätande anordningar eller ersättas med avstängbara brunnar
- Kontrollera att automatiska backventiler fungerar.
- Undvik att plantera träd i närheten av avloppsledningar. Trädens rötter kan tränga in i avloppsledningarna och orsaka stopp.

Spillvattenledningar är dimensionerade för att ta emot endast spillvatten. Om stuprör är felkopplade, det vill säga anslutna till fastighetens spillvattensystem, ökar risken för översvämning markant. En sådan koppling är i normalfallet inte tillåten och bör ändras omgående. Dagvatten från stuprör ska i de allra flesta fall omhändertas lokalt på tomten.

Hur du kan förebygga översvämningsskador

I källare och lågt liggande lokaler kan golvbrunnar innebära risker. Vatten kan också tränga upp ur toalettstolen och andra avlopp när de är anslutna till en spillvattenledning där felaktiga inkopplingar av dagvatten har skett. Se därför till att värdefulla och känsliga varor inte förvaras i källare som har golvbrunn. Om inget annat kan göras, så placera sakerna högt upp.

I utsatta hus kan säkerheten mot översvämningar ökas genom att installera en backventil på spillvattenledningen. En sådan ventil förhindrar att vatten från gatuledningen tränger in i källaren genom golvbrunnar och andra avloppsenheter.

Det är viktigt att du som fastighetsägare har kännedom om hur fastighetens egen VA-anläggning fungerar. Samlings- och inspektionsbrunnar på tomten ska vara synliga eller märkta så att de lätt går att hitta för service.

Vid nybyggnation bör husets höjd i förhållande till omgivande mark anpassas så att extra anordningar inte krävs för att förebygga översvämningar.

Övrigt

Enligt vattentjänstlagen ska en allmän VA-anläggning användas så att det inte uppkommer olägenhet för huvudmannen eller annan. Det får inte uppstå svårigheter för huvudmannen att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina skyldigheter enligt lag eller annan författning eller enligt avtal.

Fastighetsägare ansvarar för att VA-installationen, även sådan som inte kräver bygglov, anordnas och utförs så att den fyller kraven enligt Boverkets byggregler samt PBL (Plan- och bygglagen).

Särskilda anordningar

Fastighetsägaren ansvarar för att fastighetens särskilda anordningar, t.ex. bensin-, olje- eller fettavskiljare, sand- eller slamfång i gårdsbrunnar o.d. tillses regelbundet och töms så ofta att de alltid fyller avsedd funktion.

Brister i VA-installationen

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen rätt att undersöka en fastighets VA-installation och dess användning. Om allvarliga brister påträffas är fastighetsägaren skyldig att rätta till dessa så att det inte uppkommer olägenheter för huvudmannen eller någon annan. Om så inte sker är huvudmannen inte skyldig att låta fastigheten vara kopplad till den allmänna anläggningen.

Vattenavstängning

Har fastighetsägare försummat att betala VA-avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt vattentjänstlagen och är försummelsen väsentlig, har huvudmannen rätt att stänga av vattentillförseln till fastigheten. Avstängning kan ske om rättelse inte kunnat åstadkommas genom skriftlig uppmaning och avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa.

Särskilt avtal

Om en fastighets VA-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för att använda VA-anläggningen.

Huvudmannen kan träffa avtal med fastighetsägare och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

Avgifter

Fastighetsägares avgiftsskyldighet till huvudmannen regleras i kommunens taxa för allmänna vattentjänster. VA-taxan innehåller uppgifter om vad nyanslutningar kostar, bruksavgifter samt uppgifter om avgifter för vanligen förekommande tjänster, t.ex. vattenservisavstängning och nedtagning av vattenmätare. Fastighetsägare ska på begäran lämna huvudmannen underlag för avgiftsberäkning.

Anmäl ändringar

Fastighetsägare ska självant utan dröjsmål anmäla sådan ändring av VA-installationen eller annat förhållande som enligt VA-taxan kan ha betydelse för avgiftsberäkningen. Ett exempel på en sådan förändring är när en gäststuga med badrum och kök uppförs på tomten.

Anmäl ägarbyte

Fastighetsägare ska självant utan dröjsmål underrätta huvudmannen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge den nye ägarens namn, adress och tillträdesdag.

Ordlista

ABVA Allmänna bestämmelser för vatten- och avloppstjänster i Borgholms kommun. En lokal föreskrift som reglerar anslutning till och användning av den allmänna VA-anläggningen.

Allmän VA-anläggning En VA-anläggning där kommunen tillhandahåller vattentjänster enligt Vattentjänstlagen. VA-anläggningen består till exempel av vattenverk, reningsverk och ledningar före fastighetens förbindelsepunkt.

Anslutningsavgift Engångsavgift för inkoppling till kommunalt dricksvatten, spillvatten respektive dagvatten. Avgiften beräknas på antal hus, fastighetens storlek och nytta.

Avloppsvatten Spillvatten, kylvatten, dagvatten och dräneringsvatten.

Brukningsavgift Årliga avgifter som baseras på fast avgift och rörlig avgift. Den rörliga avgiften baseras på vattenförbrukningen.

Dagvatten Vatten som rinner från tak, gator och andra hårdgjorda ytor vid regn eller snösmältning och som inte tränger ner i marken.

DN32 Ledningens diameter är 32 mm.

Dricksvatten Kallvatten för hushållsändamål. Dricksvatten klassificeras som livsmedel och lyder under livsmedelslagstiftningen.

Dräneringsvatten Vatten som avleds i mark via rörledning, dike eller dräneringsskikt.

Dämningsnivå Den nivå spillvatten eller dagvatten som högst kan vara i ledningssnätet under extrema förutsättningar utan att riskera översvämningar.

Enskild VA-anläggning En privat anläggning för dricksvatten, spillvatten eller dagvatten. Till exempel borrar brunn och trekammarbrunn.

Fastighet Ett bestämt markområde som enligt jordabalkens regler utgör fast egendom. Till en fastighet hör t.ex. byggnader och växtlighet.

Förbindelsepunkt Den punkt där inkoppling av en fastighets VA-installation till den allmänna VA-anläggningen sker.

Hushållsspillvatten Se spillvatten

Huvudman Den som äger en allmän VA-anläggning. Borgholm Energi AB är huvudman i Borgholms kommun.

Kontrollerbar backventil Backventil vars funktion lätt går att testa.

Kylvatten Vatten som använts vid kylning till exempel i en industriprocess.

LOD Lokalt omhändertagande av dagvatten, vilket innebär att dagvattnet tas omhand så nära källan som möjligt.

LTA Lätt tryckavlopp. Tryckavlopssystem med små ledningsdimensioner och med en avloppspump för varje fastighet.

Recipient Vattendrag som tar emot renat eller orenat spillvatten eller dagvatten, till exempel bäck, sjö eller hav.

Servisledning Ledning som ansluter fastighetens VA-installation till huvudmannens ledning.

Servisventil Huvudmannens ventil för att stänga av eller öppna flödet av dricksvatten i servisledning.

Spillvatten Förorenat vatten från bad, disk, tvätt, toalett och liknande, så kallat hushållsspillvatten, samt förorenat vatten från industrier och verksamheter.

Tryckavlopp System där spillvatten inte kan avledas med självfall utan pumpas vidare.

VA Vatten och avlopp

VA-anordning Till exempel brunn, anordning för LOD, dräneringspump, backventil och avstängningsventiler runt vattenmätare.

VA-installation Ledningar och VA-anordningar på fastighetens sida om förbindelsepunkten.

VA-taxa Taxa för anslutning till och nyttjande av den allmänna VA-anläggningen.

Vattentjänster Tillhandahållande av dricksvatten för normal hushållsanvändning samt bortledning av spill- och dagvatten.

Vattentjänstlagen Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Vattentäkt Markområde som fungerar som ett förråd för det vatten som bereds till dricksvatten av vattenverken.

Verksamhetsområde Det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning.

Återströmningsskydd Ett skydd för att förhindra att vatten rinner tillbaka till det allmänna VA-nätet. Kan även kallas backventil.

Mer information

På vår hemsida hittar du bland annat uppgifter om :

- Anläggningsavgift
- Blankett för VA-ansökan
- Brukningsavgift
- Slamtömning
- Svar på vanliga frågor
- Utbyggnadsområden
- Vattenkvalitet
- Återströmningsskydd

<http://www.borgholmenergi.se>

På kommunens hemsida hittar du mer information om:

- Bygglov
- Enskilda avlopp
- Enskild vattenförsörjning
- Provtagning av eget vatten

<http://www.borgholm.se>

Ännu mer information

Boverket
www.boverket.se

Lantmäteriet
www.lantmateriet.se

Livsmedelsverket
www.slv.se

Länsstyrelsen
www.lansstyrelsen.se

Standarder i Sverige
www.sis.se

Statens VA-nämnd
www.va-namnden.se

Svenskt Vatten
www.svenskvatten.se

Om driftstörning uppstår

Driftstörningar utanför fastighet

Vid fel på vatten- och avloppsledningar i gator och vägar utanför fastighets- och tomtgräns eller problem med vattenkvaliteten:

Ring och fel anmäl till Borgholm Energis kundtjänst 0485-883 00
Efter kontorstid görs felanmälan på 0485-101 02

Det går också bra att skicka en felanmälan via e-post till :
borgholm.energi@borgholm.se

Driftstörningar innanför fastighet

Om fel uppstår inom fastighets- och tomtgräns är det fastighetsägarens ansvar att avhjälpa felet. Företag som kan hjälpa till med detta finns i Gula Sidorna (i telefonkatalogen eller på internet) under "Rörarbeten", "Slamsugning" eller "Oljesanering".

Borgholm Energi

Postadress
Borgholm Energi AB
Box 55
387 21 Borgholm

Besöksadress
Badhusgatan 4
387 21 Borgholm

Telefon 0485-883 00
E-post borgholm.energi@borgholm.se